

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Ledningsstöd och strategi
Avdelningen för Hälsa och välfärd (RSS Dalarna)

Underlag för rekommendation

Datum: 2021-08-19

Dnr: RD20/04734

Länsövergripande överenskommelse om samverkan för barns och ungas hälsa

Välfärdsrådet beslutar att rekommendera kommunerna och regionen:

att godkänna Länsövergripande överenskommelse om samverkan för barns och ungas hälsa.

att beslutet gäller under förutsättning att samtliga ingående parter fattar likalydande beslut.

Sammanfattning

I oktober 2019 beslutade Länschefsnätverket för förvaltningschefer (Länschefsnätverket) att en ny länsövergripande överenskommelse avseende barns och ungas hälsa skulle tas fram. Bakgrunden var att den lagstadgade överenskommelsen om barn och unga med psykisk ohälsa och/eller psykisk funktionsnedsättning hade löpt ut och skulle revideras, samtidigt som det fanns ett flertal andra styrdokument avseende samverkan kring barns och ungas hälsa. Dessa överlappade delvis varandra eller var obsoleta. I mars 2020 godkändes ett uppdragsdirektiv av Länschefsnätverket varvid representanter till en arbetsgrupp nominerades av kommunerna och regionen.

Arbetsgruppen har bestått av representanter från socialtjänst, skola, elevhälsa, BUM, BUP, habilitering, mödra- och barnhälsovård och ungdomsmottagning. Till arbetet har även referensgrupp varit knuten. Brukarmedverkan i arbetet har säkerställts på olika sätt.

Överenskommelsen har utsänts på remiss till ett stort antal remissinstanser varvid huvuddelen av lämnade synpunkter har beaktats och inkluderats i överenskommelsen.

Överenskommelsen utgör ett länsövergripande styrdokument för Region Dalarnas hälso- och sjukvård och Dalarnas kommuner, med yttersta syfte att utveckla en behovsanpassad, personcentrerad och sammanhållen stöd- och vårdkedja av hög kvalitet för barn, unga och unga vuxna.

Överenskommelsens giltighetstid är tre år och träder i kraft 1 januari 2022.

Länschefsnätverket beslutade att godkänna den nya överenskommelsen på sammanträde 11 juni 2021 och skicka vidare beslutet för Välfärdsrådets beslut om rekommendation.

Underlag för rekommendation

Datum: 2021-08-19

Dnr: RD20/04734

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Barn och unga möter många instanser med betydelse för hälsan under sin barndom och sina ungdomsår. Det ofödda barnet kommer i stort sett alltid i kontakt med mödrahälsovården (MHV) och senare med barnhälsovården (BHV). Vidare möter barn och unga tandvården, förskolan, grundskolan, elevhälsan, gymnasieskolan, vårdcentralen, inklusive samtalsmottagningen för barn och unga/SBU ungdomsmottagningen/ungdomshälsan (UM/UH) och vid behov habiliteringen (HAB), barn- och ungdomsmedicinska mottagningen (BUM), logopedimottagningen, barn- och ungdomspsykiatri (BUP) samt socialtjänsten. Inte sällan krävs insatser från flera aktörer i samverkan och barnets, ungdomens eller den unge vuxnes hälsa behöver ses i ett helhetsperspektiv.

I Dalarna har samverkan hitintills reglerats i flera olika överenskommelser för separata verksamheter eller insatser. Denna överenskommelse är en ny och bredare överenskommelse mellan Region Dalarna och Dalarnas 15 kommuner om samverkan gällande barns och ungas hälsa/ohälsa ur ett helhetsperspektiv. Överenskommelsen gäller såväl fysisk som psykisk hälsa och ett främjande, förebyggande som behandlande perspektiv, från basnivå till specialistnivå. Överenskommelsen ska stödja den regionala och lokala nivån i samverkansfrågor rörande barns och ungas hälsa. Överenskommelsen innehåller även delar som rör unga vuxna till och med 24 år.

Syftet med överenskommelsen är:

- att stärka samverkan mellan huvudmännen, kommun och region, gällande barns och ungas hälsa/ohälsa, så att barn, unga och i förekommande fall deras vårdnadshavare, upplever att de får ett adekvat, snabbt och sammanhållet stöd utifrån behov.
- att klargöra huvudmännens specifika ansvarsområden tillika områden som förutsätter ett gemensamt ansvar för vård- och stödinsatser gällande barns och ungas hälsa/ohälsa för att på så vis tillgodose individens behov av stöd utifrån ett helhetsperspektiv.
- att utveckla verksamheter genom att tillämpa bästa tillgängliga evidens- och erfarenhetsbaserad kunskap i mötet med den enskilda individen.

Ytterst sett handlar det om att tillsammans utveckla en behovsanpassad, personcentrerad och sammanhållen stöd- och vårdkedja av hög kvalitet för barn, unga och unga vuxna.

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen
Ledningsstöd och strategi
Avdelningen för Hälsa och välfärd (RSS Dalarna)

Underlag för rekommendation

Datum: 2021-08-19

Dnr: RD20/04734

Målgruppen för överenskommelsen är:

- Alla barn upp till och med 17 år.
- Barn och unga upp till och med 20 år som vårdas utanför det egna hemmet.
- Barn upp till och med 17 år med psykisk funktionsnedsättning.
- Unga och unga vuxna upp till och med 24 år utifrån ungdomsmottagningens/ungdomshälsans uppdrag.
- Barn, unga och unga vuxna som ingår i elevhälsans målgrupp.

Gällande barn och unga upp till och med 20 år som vårdas utanför det egna hemmet liksom barn upp till och med 17 år med psykisk funktionsnedsättning, har kommuner och region en lagstadgad skyldighet att ingå överenskommelser om samverkan.

Målen med överenskommelsen är:

- att alla barns, ungas och unga vuxnas bästa uppnåeliga hälsa ska säkerställas i hela länet.
- att förskola, skola, region och socialtjänst samordnar sitt arbete med barn, unga och familjer, gällande såväl främjande och förebyggande arbete som vid indikerat behov av stöd, så att barn, unga och familjer i Dalarna får rätt hjälp i rätt tid.
- att tidiga insatser ges i barnets/den unges naturliga miljö och med samlad kunskap om dennes hela levnadssituation.
- att överenskommelsen ska utgöra grund för framtagande och implementering av lokala samverkansöverenskommelser i varje enskild kommun gällande barn, unga och unga vuxna.

En förutsättning för att lyckas i arbetet är att det i varje kommun finns en tydlig struktur för samverkansfrågor för parterna i överenskommelsen gällande barn, unga och unga vuxna som inkluderar politisk nivå och tjänstemannanivå.

Följande tidigare dokument utgår och ersätts av denna nya överenskommelse:

- "Länsövergripande överenskommelse om samverkan och samarbete inom Dalarna, Barn och unga, 0 t.o.m. 17 år med psykisk ohälsa och/eller psykisk funktionsnedsättning". Giltig fr.o.m. 2017-01-01 t.o.m. 2019-12-31.
- "Länsövergripande överenskommelse om ungdomsmottagningar". Giltig fr.o.m. 2016-11-01 t.o.m. 2019-10-31.

Underlag för rekommendation

Datum: 2021-08-19

Dnr: RD20/04734

Gällande placerade barn har nedanstående dokument utgått och ersatts av avsnitt 6 i överenskommelsen i kombination med "Länsövergripande rutin vid hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet".

- "Regional samverkansrutin vid familjehemsplacering, för socialtjänst, BVC, förskola och skola.
- "Länsövergripande överenskommelse om läkarundersökning- för barn som placeras med [stöd av SoL/LVU]".
- "Länsövergripande överenskommelse om hälsoundersökning".

I överenskommelsen tydliggörs dels huvudmännens lagstadgade ansvarsområden enskilt och gemensamt i samverkan, dels hur arbetet kan utvecklas och genomföras utifrån bästa tillgängliga evidens- och erfarenhetsbaserad kunskap (vetenskap, professionell erfarenhet och den enskildes erfarenheter, önskemål och situation). Vidare utgör den regionala samverkansöverenskommelsen en grund och ett stöd för att ta fram lokala samverkansöverenskommelser inom varje kommun.

Överenskommelsen är framtagen i bred samverkan mellan kommunerna i Dalarna och Region Dalarna. I oktober 2019 beslutade Länschefs nätverket för förvaltningschefer (Länschefs nätverket) att en ny länsövergripande överenskommelse avseende barns och ungas hälsa skulle tas fram. I mars 2020 godkändes ett uppdragsdirektiv av Länschefs nätverket varvid representanter till en arbetsgrupp nominerades av kommunerna och regionen. Arbetsgruppen har bestått av representanter från socialtjänst, skola, elevhälsa, BUM, BUP, habilitering, mödra- och barnhälsovård och ungdomsmottagning. Till arbetet har en referensgrupp varit knuten. Brukarmedverkan i arbetet har säkerställts genom att Barn-och ungdomspsykiatri (BUPs) brukarråd samt att genom stormöte med ett stort antal ungdomsutvecklare från sex olika kommuner i Dalarna. Den regionala samverkans- och stödstrukturen, RSS Dalarna har varit ett stöd i arbetet. RSS Dalarna verkar på länsnivå med kunskapsstyrning inom socialtjänst och hälso- och sjukvård samt med att stödja samverkan mellan länets femton kommuner och Region Dalarna. RSS drivs genom Avdelningen för Hälsa och välfärd i Region Dalarna.

Överenskommelsen har utsänts på remiss till ett stort antal remissinstanser varvid huvuddelen av lämnade synpunkter har beaktats och inkluderats i överenskommelsen.

Överenskommelsens giltighetstid är tre år och träder i kraft 1 januari 2022.

Länschefs nätverket beslutade att godkänna den nya överenskommelsen på sammanträde 11 juni 2021 och skicka vidare beslutet för Välfärdsrådets beslut om rekommendation.